

פרוטוקול מס' 24/ג

מישיבת ועדת הכנסת ביום רביעי,
ו' באדר תשי"ח (26.2.1958)
בשעה 11.00

נ ר כ ח ר: חברי הוועדה:

- ב. אזניה - היו"ר
- ע. איכילוב
- א. אלטמן
- ש. בבה
- ש. יוניצ'מן
- ס. יזהר
- ק. כהנא
- ד. ליבשיץ
- מ. נורוק
- נ. ניר
- ד. נצר
- א. עבאס
- י. ש. רוזנברג
- ג. שוקן
- ש. שורש

מוזמנים:

- ח. כהן - היועץ המשפטי לממשלה.
- ג. בר-יוסף - גזבר הכנסת.

סדר - ה י ר ם: חוק גמלאות חברי-הכנסת.

ס ע י ף 2:3

י. ש. רוזנברג: בסעיף זה יש קפיצה באחוזים שיקבל חבר-הכנסת, בשנה העשירית. אני מציע לדרג את האחוזים האלה. אני מציע שהמינימום אחרי 6 שנים יהיה 34%, ובכל שנה שאחרי זה יקבלו שוב 4%, כך שבעבור 10 שנים יקבלו את אותם 50%.

היו"ר ב. אזניה: לא אוכל לקבל הצעה זו.

י. ש. רוזנברג: גם אצל השרים, השופטים והצבא יש מינימום.

היו"ר ב. אזניה: אני מעלה הצעה, אם כי ודאי עוד אחזור בי:

אחרי שש שנים - 4%; משמונה שנים - 5%; אחרי 10 שנים - 50%.

ע. איכילוב: אני מצטרף להצעה זו.

ש. בבה:
אני מבין שהכוונה היא לכך שכעבור 10 שנים יקבלו 50%. לכן, אני מציע שבמקום 4% כל שנה, יקבלו 5%.

א. אלטמן:
אני מציע שהמינימום כעבור 6 שנים יהיה 30%, ובהדרגה יגיעו לאותם 50%, לפי 5% לשנה. בכל חוקי הגמלאות האחרים נקבע מינימום.

ג. שוקן:
אני מציע בכלל למחוק את סעיף 2(1). אם יש תרעומת נגד קפיצה בשנה העשירית, מה הטעם להתחיל בקפיצה זו מוקדם יותר?

הי"ר ב. אזניה:
אני חוזר בי מהצעתי הקודמת. אנו מסתבכים כאן, ובכל דרך שלא ננקוט נגדיל את האחוז. אני ציע להשאיר את הסעיף כפי שהוא, ולא לקבל את הצעת הדרוג של ח"הכ רוזנברג, משום שזה איננו דרוג אלא העלה גדולה.

ש. שורש:
גם 24% וגם 30% לא יפתרו את שאלת פרנסתו של מי שחדל להיות חבר-הכנסת. אינני רואה כל מגרעת בזה שבשנה העשירית יש קפיצה של 14%. אני מציע להשאיר את הסעיף כפי שהוא.

י. ש. רוזנברג:
אני מציע שנצביע. אפשר לערוך הצבעה נסיונית.

הי"ר ב. אזניה:
אני מוכן להצביע, אבל זה אינו ענין להצבעה. אני מציע להשאיר את הסעיף ללא שינוי.

ע. איכילוב:
אני מציע שנצביע קודם על המינימום של 30%. אח"כ נקבע אם אחרי ה-30% יקבלו 4% או 5%. אני אהיה בעד 4%.

ש. בבה:
אם מדברים על מינימום, אין מקום לדבר על 10 שנים. אם כך, גם אחרי 10 שנים יקבל 4% לכל שנה.

הי"ר ב. אזניה:
אני מסכים.

ד. נצר:
אנו נבחרים הציבור ועלינו לעמוד מול הציבור. בהצעתו של ח"הכ רוזנברג יש לא דרוג, אלא העלאה גדולה, ולא נוכל לעמוד בזה. יחד עם זאת אין לעבור לקיצוניות השניה שאותה מציע ח"הכ בבה. אני מציע להשאיר את הנוסח כפי שהוא.

הי"ר ב. אזניה:
אני מצביע הצבעה נסיונית אם משאירים את המצב כמו שהוא או לא.

ע. איכילוב:
בדיון הקודם הסכימו כולם לסעיף הזה. מכיון שלא אמרת בתחילת הדיון היום שיש מערערים על סעיף זה, אני מציע שההצבעה הנסיונית תערך בשאלת המינימום. אם לא מקבלים את המינימום, ממילא נשאר המצב הקודם.

י. ש. רוזנברג:
הצעתי להוסיף סעיף קטן נוסף לסעיף 2.

ה צ ב ע ה (נסיונית)

ברוב של 6 קולות נגד 5 קולות נתקבלה ההצעה להכניס תוספת.

י. ש. רוזנברג: אני מציע שהתוספת תהיה: סעיף קטן (1),
ואולם היה חבר-כנסת 6 שנים יקבל
לפחות 30%. היה חבר-הכנסת 10 שנים לא יקבל פחות מ-50%

היו"ר ב. אזניה: אחרי המינימום של 30%, האם נשאר
העקרון של 4%?

ש. שורש: אפשר לקבוע שאחרי 6 שנים - 30%,
אחרי 7 שנים - 32%, אחרי 8 שנים -
36%, 8 שנים - 40%, 10 שנים 44%.

ש. בבה: לפי הצעה זו יוצא שכל מי שיש לו
יותר ותק בכנסת מקבל פחות אחוזים.

י. ש. רוזנברג: אני מציע שגנהג כמו בחוק הגמלאות
לעובדי המדינה. שם יש מינימום.

היו"ר ב. אזניה: עובדי המדינה מקבלים 2%. אנו לא
נעלה על 4%.

י. ש. רוזנברג: אם לא נוכל לשכנע אתכם - נראה לי
שנצטרך לקבל את הצעתכם.

היו"ר ב. אזניה: אם ההתנגדות היא לקפיצה בשנה העשירית,
אני מוכן להציע שהוא יקבל 50% אחרי
11 שנה.

י. ש. רוזנברג: אני מוכן לקבל את ההצעה להשאיר את
הסעיף כפי שהוא, אבל הנני מתנגד
בכל חוקף להצעה של 11 שנה. אם משנים - אני עומד על הצעתי
הראשונה.

ש. בבה: אני מציע למחוק את כל הסעיפים
המעלים את האחוז על 4%.

ה ר ח ל ט

לא לשנות את סעיף 2(1).

ש. בבה: אני משאיר לעצמי את הזכות להציע
מחיקתם של סעיפים 2(2), 2(3), 2(4).

א. אלסמן: אני מציע שנשנה את החלטתנו מאתמול,
ונחזור להצעה המקורית שחבר-כנסת בן
60, זכאי לקבל קיצבה, גם לאחר 4 שנות כהונה בכנסת.

נראה לי גם שיש להוריד את הגיל
ממנו מקבלים 6% במקום 4%, מ-60 ל-55 שנה. אל לנו לשכוח שאיננו
מדברים רק על חברי-הכנסת, אלא גם על שאיריהם.

ד. ליבשיץ: האם גם בחוקי גמלאות אחרים מחלקים
את החישוב לשתי תקופות? אני מציע
שהיה חישוב אחד לכל הגילים.

היו"ר ב. אזניה: אצל השרים יש שני חישובים.

ש. יוניצ'מן:
יש הגיון בהצעתו של ח"כ ^{INGIC} הכובמירה שהיא
נוגעת לשאיריו של חבר-הכנסת. אני
מציע שנכניס את התיקון הזה בסעיף המדבר על השאירים, כי ברור
לנו שאשם חבר-כנסת הנפטר בגיל זה, לא קל לה להתחיל בעבודה.

הי"ר ב. אזניה: אני מציע שנקבל סעיף 2 כולו, כפי שהוא.

ע. איכילוב: אני מציע שנקבל סעיף 2 ו-3, אם בשבוע
הבא יעוררו החברים מחדש את השאלה,
נחזור לדון. אם לא - נראה סעיפים אלה כאילו נתקבלה.

ה ר ח ל ט

נסעיפים 2 ו-3 - מפסיקה הוועדה את פדיון.
אם בישיבה הבאה לא יבקשו חברי הוועדה
לדון בהם מחדש - יראו אותם כמאושרים.

ס ע י ף 4:
=====

הי"ר ב. אזניה: בסעיף זה יש להכניס תיקון, כדי שיהיה
ברור שהכוונה היא ל-11% מסך המשכורת
האחרונה כפול כל החדשים שניהן בכנסת.

ש. שורש: מה הנוהג לגבי עובדי המדינה - האם החישוב
נעשה לפי המשכורת האחרונה, או לפי המשכורת
הממוצעת?

ע. איכילוב: בקופות תגמולין לוקחים בחשבון את המשכורת
הממוצעת. לגבי פנסיה מתחשבים במשכורת
האחרונה.

היוע"מ ח. כהן: במקרה של פיטורין הכלל הוא שמשלמים לפי
המשכורת האחרונה, ולא לפי המשכורת הממוצעת.
אני מציע לנסח את הסעיף הזה כך:

"חבר הכנסת . . . . . ישולם לו לרגל פרישתו
מענק 11% מסך המשכורת האחרונה ששולמה לו כחבר-הכנסת כפול במספר
חדשי כהונתו כחבר-הכנסת, החל מיום תחילת חוק זה."

הי"ר ב. אזניה: אם חבר-הכנסת מכהן לסרוגין, ואם הוא מקבל
11% מענק, מה הדין כאשר הוא מגיע לגיל קיצבו

ש. בבה: אז הוא מתחיל מחדש. מי שסיבל פיצויים - קינו
לגבי הקיצבה, כל תקופות הכהונה מצטברות.

הי"ר ב. אזניה: לא ייתכן שאדם יקבל פעמיים בשביל אותה תקופה

י. ש. רודנברג: נדמה לי שבחוק של עובדי המדינה יש סעיף
הנותן להם את הברירה להחזיר את הפיצויים
או לא לחשב את התקופה שבשבילם קיבלו את הפיצויים. אפשר להתאים
את הדבר גם לחוק שלנו.

ע. איכילוב:

אין צדק בזה שדורשים להחזיר את ה-11%.
אין כל הבדל בין חבר-כנסת שהיה חבר-הכנסת
מן הכנסת הראשונה ומקבל במשך כל אותן השנים את ה-11%, ובכל זאת
ייחשבו לו את התקופה, לבין חבר-כנסת שלא קיבל כל חדש את ה-11%,
אלא קיבל בבת-אחת מענק של 11%, כאשר עזב את הכנסת בסרם הגיע
לגיל קיצבה. מדוע נחייב אותו להחזיר את הכסף הזה? נראה לי
כי אנו מסתבכים כאן, ומוטב לא לעורר את הבעיה הזאת.

הי"ר ב. אזניה:

הענין הזה לא נעלם ממני, ואף על פי כן
אני עומד על דעתי. איננו מסתבכים, משום
שאנו מדברים לגבי העתיד. איננו יכולים לקבוע עקרון כזה לפיו
אדם יוכל להנות גם מזה שהפסיק וגם מזה שחזר. או שהוא יהנה מזה
שהפסיק לכהן, או שיהנה מזה שחזר לכנסת.

י. ש. רוזנברג:

אני מציע לכתוב: "קיבל אדם מענק לפי סעיף זה
וחזר לכנסת ורשאי לקבל קיצבה, הברירה בידו
להחזיק את המענק שקיבל או לנכות את הזמן שבשבילו קיבל מענק מן
הזמן שבשבילו הוא צריך לקבל קיצבה".

אני מציע למחוק את המלים "מיום תחילת חוק זה".

היוע"מ ח. כהן:

הדרך של ברירה, כפי שמציע אותה ח"כ רוזנברג
כתובה גם בחוק של עובדי המדינה. אשר להצעה
למחוק את המלים "מיום תחילת חוק זה" - מחיקה זו פרושה כסף.

ה. ר. ח. ל. ט.

סעיף 4 ינוסח כך:

חבר הכנסת שחדל מכהן ואינו זכאי לקיצבה לפי
סעיף 2, ישולם לו לרגל פרישתו מענק 11% מסך
המשכורת האחרונה ששולמה לו כחבר-הכנסת כפול
במספר חדשי כהונתו כחבר-הכנסת, החל מיום
תחילת חוק זה.

כך יתכלל בסעיף זה הברירה הניתנת לחבר-הכנסת
שקיבל מענק לפי סעיף זה וחזר לכהן לכנסת,
כאשר הוא מניע לשיל קיצבה להחזיר את המענק
שקיבל או לנכות את התקופה שבשבילה קיבל
את המענק מן התקופה שבשבילה הוא זכאי לקיצבה.
(בהתאם לחוק הגמלאות של עובדי המדינה).

סעיף 5:

=====

הי"ר ב. אזניה:

אני מציע לכתוב בסעיף זה "או ועדת הכנסת".

י. ש. רוזנברג:

ועדת הכנסת היא ועדה פוליטית.

הי"ר ב. אזניה:

עד עתה פעלנו טוב בכל העניינים האלה. ועדת
הכנסת יכולה תמיד להעביר את הדיון לוועדת משנה.

היוע"מ ח. כהן:

אני מציע לכתוב: "ועדת הכנסת או חברי-כנסת
שיתמנו על-ידה".

הוועדה הרפואית דנה לפי נסיבות רפואיות,

והוועדה השניה דנה לפי הנסיבות האחרות.

ש. בנה:
נתעודרה קודם בעיה של שאיריו של חבר
הכנסת שנפטר. יכול להיות מקרה שהוא
לא היה זכאי עוד לקיצבה, והוועדה תחליט, אף-על-פי-כן, בגלל
נסיבות מיוחדות שבהן נתונה משפחתו, לתת לה קיצבה ולא מענק
חד-פעמי.

י. ש. רוזנברג:
אני מציע לכלול בסעיף הזה גם שאיריו
של חבר-הכנסת.

היועץ ח. כהן:
נראה לי שיש למחוק את סעיף 5 לגמרי.
חוק הגמלאות אינו חוק לביטוח סוציאלי.
אם יורר הכנסת או ועדת הכנסת יחליטו במקרה יוצא מן הכלל,
מיוחד במינו, שעל האוצר לשלם למשפחה זו או אחרת, תשלומים
לפנים משורת הדין, אני מבטיחכם שהאוצר ישלם אותם. הדברים נעשו
לפני קבלת חוק הגמלאות, והם ימשיכו להעשות. זוהי דעתי האישית
בענין זה.

י. ש. רוזנברג:
אני מוכן לקבל את זה.

ה ר ח ל ט

למחוק את סעיף 5.

ס ע י ף 6
=====

היו"ר ב. אזניה:
נראה לי שאנו יכולים לקבל את הסעיף הזה,
אלא שיש למחוק את סעיף קס"ו (5), הדין
באי-חישוב תקופת כהונה שבשבילה קיבל חבר-הכנסת מענק לפי סעיף 4.
אנו קיבלנו את העקרון בענין זה בסעיף 4.

ה ר ח ל ט

לקבל סעיף 6 - פרט לסעיף
עם סעיפי המשנה קס"ו (5), שאותו יש למחוק

היו"ר ב. אזניה:
איפה נכלול את הקיצבה של יורר הכנסת?

ש. בנה:
אני מציע לחוקק חוק מיוחד לשם כך.

היו"ר ב. אזניה:
מבחינה אססטית לא נראה לי הדבר.
אני מציע לכתוב בחוק הזה: "דינו של יורר
הכנסת כדין שרים לפי חוק הגמלאות לשרים".

י. ש. רוזנברג:
מה דינם של סגני-שרים? הם מקבלים משכורת
של חבר-הכנסת ועובדים כשרים.

היו"ר ב. אזניה:
הבאתי את הבעיה של יורר הכנסת מפני שאינני
רואה לה פתרון אחר.

י. ש. רוזנברג:
עלי להתייעץ בסיעתי בענין זה.

ש. בנה:
במושב הבא אפשר לדון בבעיה של סגני השרים
בלי כל קשר לדיון שלנו היום.

היו"ר ב. אזניה:
נמשיך בדיון זה בישיבה הבאה.